

Lühiülevaade 2024. aasta Elva valla eelarvest

Vald kinnitas oma visiooni ja strateegilised eesmärgid eelolevateks aastateks [arengukavas 2022–2030 ja eelarvestrateegias 2024–2027](#) mis võeti vastu 2023. aasta septembris. Valla strateegilised eesmärgid on:

1. Elva vallas väärtustatakse kvaliteetset õppijakeskset haridust ja kvaliteetset noorsootööd.
2. Elva vald toetab elanike heaolu, tervist ja iseseisvat toimetulekut.
3. Elva vallas on rikkalik spordi- ja kultuurielu.
4. Elva vallas on hea elu- ja ettevõtluskeskkond.
5. Elva vald on tuntud positiivse mainega sihtkoht.
6. Elva vald on hästi juhitud aktiivsete kogukondadega vald

2024. aastaks on vallal 3 prioriteeti:

- Investeeringud haridusse
- Õpetajate s.h lasteaija ja huvihariduse õpetajate palkade konkurentsivõimelisemaks muutmine
- Sotsiaalteenuste jätkusuutlik arendamine

Põhitegevuse tulud¹

2024. aasta eelarves on planeeritud tulud 31,39 miljonit eurot. See on 1,87 miljonit eurot ehk 6,4% rohkem kui 2023. aasta eelarve.

- Eelarve tuludest 56,2% moodustavad maksutulud s.h. 55% ehk 17,27 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2023 aasta eelarvega kasv 13% aga tegeliku täitmisega kasv 12,7%). Tulumaksu tavalisest suurem kasv on ette nähtud riiklikust omavalitsuste rahastamise poliitikast tulenevalt, sest alates 2024. aastast laekub 2,5% tulumaksu ka vallas makstud pensionitelt.
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 7,3% ehk 2,29 miljonit eurot (kasv 16,6%). Laekumise suurenemine on tingitud laste arvu muutusest lasteasutustes, koolitoidu muutumises tasuliseks alates 01.03.2024, sotsiaalteenuste ja keskkonna valdkonna teenuste laienemisest, rentide kõrvalkulude (küte, elekter) suurenemisest. Tulusid suurendavad ka uue hallatava asutuse Elva Perekeskus teenitavad tulud.
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 36,1%, ulatudes 11,33 miljoni euroni (vähenemine 3,7%). Toetused vähenevad, kuna kadunud on toetused asendushoolsusele, matusetootus, hooldereformi toetus ja nende arvelt tehtavad kulud tuleb katta tulumaksu suurenemise arvelt.
- Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,4% ehk 0,12 miljonit eurot ja on planeeritud 2023 aasta eeldatava laekumise tasemele.

Põhitegevuse kulud²

2024. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 29,78 miljonit eurot. See on 1,04 miljonit eurot ehk 3,6% rohkem kui 2023. aasta eelarve.

Põhitegevuse kulud jaotuvad üheksa valdkonna vahel järgmiselt:

- **Üldised valitsussektori teenused** – hõlmab valla üldist juhtimist (kulutusi volikogu, valitsuse, valla kantselei, finantsosakonna, IT teenuste, valla teenuskeskuste ülevalpidamiseks, liikmemaksude maksmiseks, valimiskulusid ja reservfondi). Valdkonna kulud moodustavad 5,06% põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2023. aastaga vähenevad tööjõukulud 0,08 milj eurot ehk 8,8%, majandamiskulud suurenevad 0,001 milj ehk 2,4% ja reservfondi suuruseks on planeeritud 0,2 milj eurot.

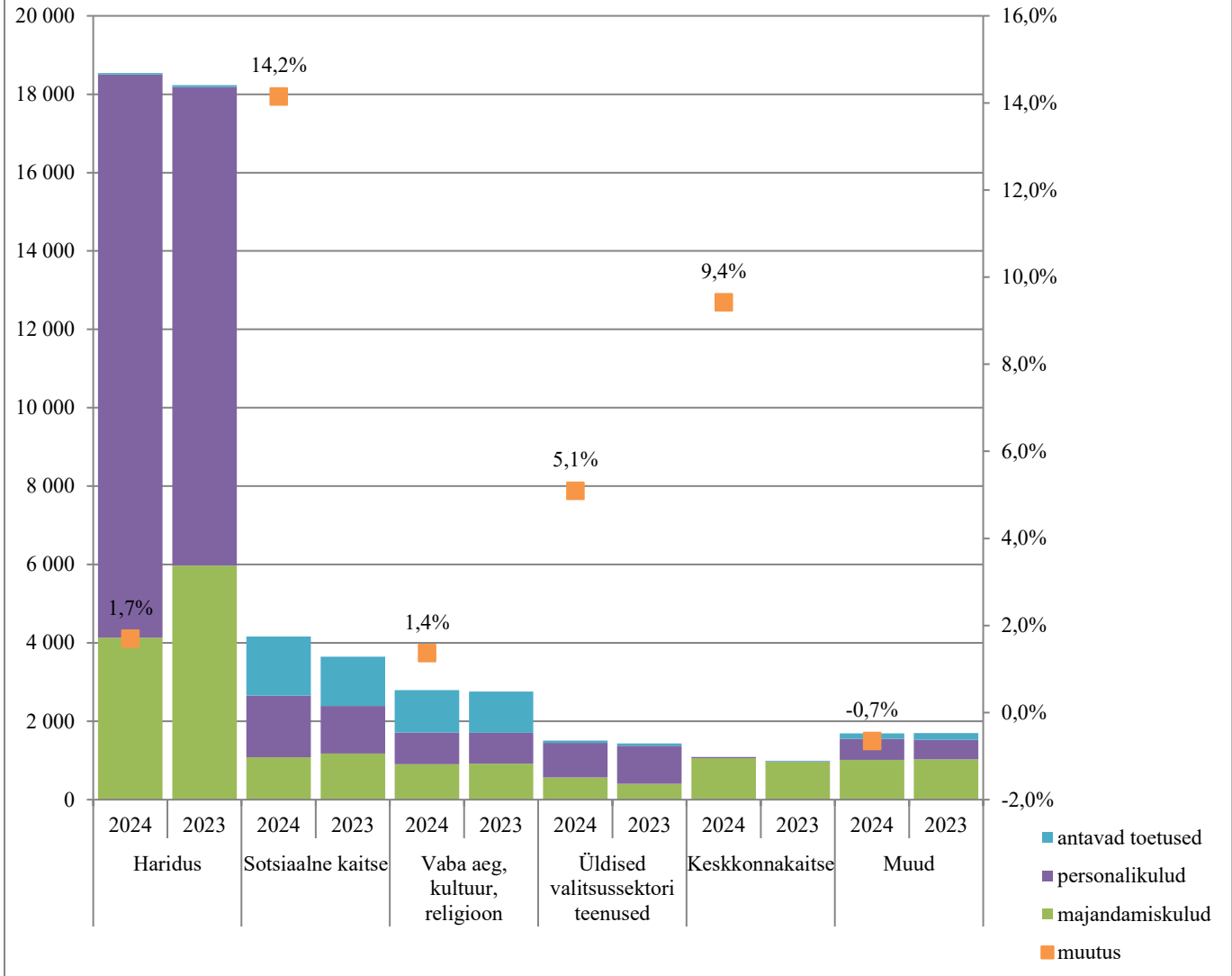
¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² antavad toetused, muud tegevuskulud

- **Avalik kord ja julgeolek** – toetused abipolitseinikele ja Rõngu vabatahtlikele päästjatele. Valdkonnale kulub 0,05% ja kulud võrreldes 2023 aastaga vähenevad, sest abipolitseinikud ei ole enam valla poolt finantseeritavad;
- **Majandus** – hõlmab teede ja tänavate korrashoidu, liikluskorraldust, ühistranspordi korraldust ja mitmesuguseid arendusprojekte. Kulub 3,63% ehk 1,08 miljonit eurot (+9,4%). Kulud suurenevad seoses hindade kallinemisega ja käibemaksu tõusuga.
- **Keskkonnakaitse** – siia kuulub jäätmekäitlus, avalike alade puhastus, heitveekäitlus, bioloogiline mitmekesisus ja maastikukaitse (haljasalade hooldus). Valdkonnale kulub 3,64% ehk 1,08 miljonit eurot (+9,4%). Kulud suurenevad seoses üldiste hindade ja teenuste kallinemisega.
- **Elamu- ja kommunaalmajandus** – sisaldab kulutusi tänavavalgustusele jt kommunaalmajanduslikele valdkondadele nagu, kalmistustele, saunale, hulkuvate loomadega tegelemisele, aga ka vallavara haldamisele – moodustab 1,93% kuludest ehk 0,58 miljonit eurot (-6,7%). Kulud vähenevad elektrihindade stabiliseerumise tõttu ja kulude kokkuhoidu rakendades.
- **Tervishoid** – avalikud tervishoiuteenused, kulub 0,06%. See valdkond ei kuulu otseselt omavalitsuse rahastamise alla ja sisaldab kulutusi terviseedendamisele suunatud seminaridele ja üritustele.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** – moodustab 9,39% ehk 2,8 miljonit eurot (+1,4%). Valdkond sisaldab kulutusi kultuuri- ja spordikorraldusele, raamatukogudele, seltsitegevusele, noorsootööle. Kulud suurenevad üldise hindade kallinemise foonil.
- **Haridus** - valdkond, mis moodustab eelarvest kõige suurema osa 62,24% ehk 18,54 miljonit eurot (+1,7%). Sellest omakorda suurimad on kulutused põhi- ja üldkeskharidusele, alusharidusele, huviharidusele ja haridust toetavatele tegevustele. Kulud suurenevad minimaalselt seoses toitlustamise ja majade halduse ümberkorraldusega.
- **Sotsiaalne kaitse** – moodustab eelarvest 13,99% ehk 4,17 miljonit eurot (+14,2%), sisaldades kulutusi sotsiaaltoetustele ja -teenustele ning hoolekandeesutustele. Kulude hüppeline suurenemine on seoses hooldereformiga ja uue hallatava asutuse Elva Perekeskus loomisega.

Majandusliku sisu järgi jagunevad põhitegevuse kulud antavate toetuste ja majandamiskuludeks. Viimane omakorda jaguneb personalikuludeks ja muudeks majandamiskuludeks. Antavad toetused moodustavad 9,5% ehk 2,83 miljonit eurot, suurenedes 8,85%. Suurenemine on seotud hooldereformi kuludest. Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 90,5% ehk 26,96 miljonit eurot, suurenedes 3,1%. Enim kasvavad töajukulud 15,9% seoses kahe hallatava asutuse töötajate kulu lisandumisega.

Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2024. aastal võrreldes 2023. aasta eelarvega (tuhat eurot)

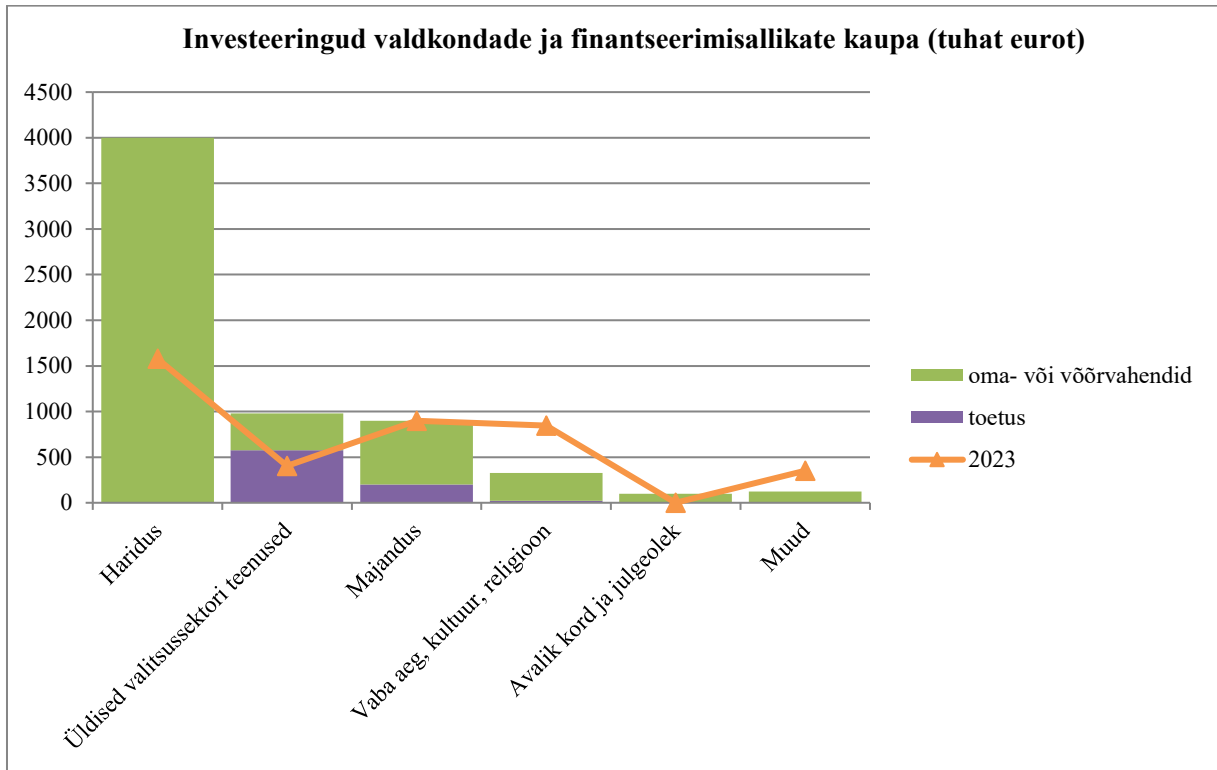
Investeeringustegevus

2024. aasta eelarves on planeeritud investeeringukulud 7,0 miljonit eurot, mis on 2,7 miljonit eurot ehk 61,0% rohkem kui 2023. aastal.

Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetusest**, mis moodustab 88,6% ehk 6,2 miljonit eurot.
  - Suurimad investeeringuobjektid on:
    - Elva Gümnaasiumi Puiestee tänava õppehoone renoveerimine 4,0 miljonit eurot;
    - Teede ja tänavate renoveerimised 0,9 miljonit eurot;
    - Elva Kesk 32 vallavalitsuse hoone renoveerimine 0,9 miljonit eurot;
- **Põhivara sihtfinantseerimisest** 0,2 miljonit eurot, millest 0,1 miljonit on Rõngu Päästkeskuse hoone renoveerimise toetus
- **Intressikuludest** 0,6 miljonit eurot.

Investeeringute elluviimiseks võetakse 5,39 miljon eurot laenu, mis suurendab valla netovõlakoorumust (kohustused miinus likviidne vara) 54,8%-le põhitegevuse tuludest. Seaduse kohaselt on valla ülempiiriks küll 2024. aastal 80%, kuid juba järgnevatel aastatel langeb taas 60 %-le, mis tähendab, et võimalused täiendavalt laenu võtta on piiratud ning investeeringute elluviimine sõltub saadavatest toetustest, põhivara müügist ja jooksva aasta omafinantseerimise võimest. Käesoleval aastal on valla omafinantseerimise võime ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe 1,61 miljonit eurot ehk 5,1 % põhitegevuse tuludest, mis suunatakse laenumaksete ja intressikulu katteks.

Likviidsete varade maht väheneb 0,8 miljonit eurot ja kohustused vähenevad 0,3 miljonit eurot.